

Breu esbos de les problemàtiques actuals a la universitat pública catalana:

- Cocaïna per a tothom: Avaluació fragmentada i esclavatge continuat
- MacUniversitats a bon preu: Empreses dins la universitat
- The re-animator: L'excusa perfecte: racionalització de les despeses
- No sense el meu ronyó: Preus d'accés
- Se sienten, coño!: Govern i gestió autoritaris

Cocaïna per a tothom

Les noves formes que regnen en la docència universitària, sense rumb i pseudo-pedagògiques, estan suposant un martiri pels nous estudiants de grau i pels estudiants que sense fer grau ja les estem patint.

Les noves formes d'avaluació en que al llarg del curs es fan activitats puntuables, genera bàsicament estrès i angoixa als estudiants, i no aporten res positiu a l'aprenentatge. No poden facilitar l'aprenentatge ja que les correccions, o *feedback*, amb el professor pels errors comesos o no arriba mai o arriba massa tard, quan ja no és útil. A més a més la puntuació s'acostuma a repartir el 50% de la nota al llarg del curs i l'altre 50% al final, de manera que els estudiants ens sentim pressionats tot el curs a més de patir els famosos exàmens finals. Exàmens finals que com se suposa que han de desaparèixer no ens permeten gaudir de setmana blanca per estudiar, quan la majoria d'estudiants ens hi seguim jugant la nota

Aquesta situació ve donada per un impuls a mitges d'una “reforma pedagògica” en que cada professor aplica el que li sembla sense tenir criteris clars i uniformes. Criteris que no han existit en tot el procés de reforma universitària i menys encara els recursos necessaris per tirar-ho endavant.

Quin sentit té aquest canvi a mitges i aquesta reforma en precari? El que està aconseguint és que els estudiants ens acostumem a fer grans volums de feina, sense especial interès en la majoria de casos, però amb una alta productivitat, sota la pressió d'una minsa part de la nota de l'assignatura. D'aquesta manera adquirirem l'habit tant necessari pel lloc de treball: llargues i avorrides jornades sense protestar, i ja preparats per fer hores extres en els pics de feina.

Quina relació té això amb la privatització? És una forma més de convertir la formació universitària en formació útil pel mercat laboral. De la mateixa manera que les assignatures ja no s'estructuren per continguts, sinó per habilitats i competències. Aquestes habilitats i competències són les que ens fan adquirir fent treballs i entregues com esclaus, per que després de 4 anys sense haver après gaire de res però saber molt de pensar com idiotes amb la feina que ens donen estiguem ven apunt per ser productius per la patronal (Estratègia de Lisboa)

MacUniversitats a bon preu

Cada dia una mica més tenim una universitat infestada d'empreses per tot arreu: Caixaers automàtics, Segurates, Bar, Reprografia, Locals comercials, Pràctiques a empresa, Titulacions sospitoses, Consell Socials, ANECA i AQU i un llarg etc.

Les pràctiques de final de carrera, i en especial les de final de grau, són en la gran majoria dels casos una aberració. Crèdits necessaris per obtenir el títol, que pagues a preu d'or i que per si fos poc en molts casos són obligatoris, especialment en els nous títols de grau. Aquesta formació a l'empresa, que com ve saben les estudiants que ja han passat, es tracta d'ocupar una plaça laboral a l'empresa. No cal dir gaire més: pagar per treballar (amb el títol per amansar-nos com un caramellet al final del camí).

La devaluació de les titulacions és, avui en dia, amb tants graus aprovats, un fet. Devaluació causada majoritàriament per l'enfoc dels plans d'estudis a habilitats i competències enlloc de en continguts. Aquest suposat gir pedagògic que ens ha de permetre moure'ns per Europa ha vingut orquestrat i promocionat per agències de qualitat i altres òrgans dirigits bàsicament per patronats empresarials. La jugada patronal és clara, refer tots els títols, de manera que no siguin equiparables als anteriors (devaluats) per poder tornar a definir les categories laborals i així poder pagar menys a tots els nous titulats que surtin, ja que els sobra nivell de qualificació en la majoria de la ma d'obra.

Per si no fos poc, han establert com a criteri important alhora de decidir quines habilitats i competències corresponen a les titulacions, quina és la necessitat del mercat laboral. Així s'estalvien els costos de formació del nou personal a les empreses. Per que haver de fer formacions a les empreses si les poden fer a la universitat? No està per això la universitat?

Un altre aspecte vital de destacar en la progressiva introducció de les empreses a la universitat és que no només hi busquen que els hi facin els treballadors a mida sinó també fer-hi negoci. Aquest negoci es pot concretar com accedir a la gran massa de compradors en potència que és l'estudiantat(Caixaers automàtics, Bars, Reprografia, locals comercials). Però també hi ha un altre gran negoci a la universitat, què és la succulent recerca. La privatització de la recerca a través de Centres d'Investigació mixtes (LOU), Empreses de Base tecnològica o Empreses Spin-off esta cada dia més a l'ordre del dia. La col·laboració de professorat investigador en aquestes empreses o directament en empreses externes, fent una doble jornada laboral és una forma de privatitzar els beneficis generats pels recursos públics (formació del personal i espai d'investigació). També cal destacar els convenis que firmen les universitats amb empreses i ens privats, que són secrets i per tant no accessibles per cap membre de la comunitat universitària. Què deuen haver d'amagar?

The re-animator

Una de les derives més clares que pren la privatització de les universitats després de l'aprovació dels graus fa referència a la seva gestió econòmica. A través de diversos vessants

apareixen arguments per privatitzar i precaritzar la universitat.

El primer pas va ser assumir que les universitats han de treballar en base al cost 0. Aquest fet és especialment significatiu, ja que és un pas de gegant cap a la pèrdua de l'educació superior com a servei públic per esdevenir un bé de luxe. El segon pas en aquesta línia està essent un canvi de política de finançament dels ens públics a la universitat. Progressivament es va reduint els diners que es destinen a finançar la universitat, fins i tot encara que s'hagin promès, com és la situació que es dona actualment. Així doncs esdevé responsabilitat de les universitats eixugar el seu dèficit, un dèficit que com a servei públic és estructural. D'aquesta manera es justifiquen les noves polítiques econòmiques a les universitats, precaritzants i privatitzadores.

Dins d'aquest marc apareixen arguments com la reducció de despeses en personal o no renovació de places per jubilació, polítiques que porten que les places actuals es precaritzin. També el canvi de tendència cap a la contractació laboral de PAS i PDI enlloc de ser funcional(els contractes funcionaris tenen millors condicions de treball garantides, mentre que en els contractes laborals tot s'hi val i esdevé la via per fer contractes precaris).

Com a política de racionalització també esta apareixent la filosofia de maximitzar el rendiment econòmic dels espais de la universitat, així com dels serveis que pot oferir (p.e. assessories i consultories). En aquesta lògica s'engloba el lloguer de locals o fins i tot espai d'aules de les facultats a empreses "col·laboradores de la universitat", per no parlar dels parcs de recerca o d'investigació.

Com que en el nou context, en pro de l'estalvi tot s'hi val, esdevé un política habitual el adjudicar els serveis que de forma natural hauria de gestionar la universitat (bar, reprografia, neteja, ...) a empreses subcontractades. Aquest fet evoca clarament a pitjors condicions laborals del personal que hi treballa i preus més cars pels estudiants.

Aquestes noves polítiques evidentment també s'apliquen al nivell docent, i la racionalització de la despesa en docència comença a sonar amb força. Aquesta racionalització es tradueix clarament en perjudicis directes cap als estudiants i cap al professorat. Una mesura estrella seran les assignatures transversals, ja promogudes en els primers cursos de les noves titulacions de grau. Són assignatures majoritàriament buides i que tracten continguts pertanyents al currículum de batxillerat. És clau tenir en compte que aquestes assignatures transversals aglutinen gran nombre d'alumnes, i per tant, es massifiquen les aules, i la atenció a l'estudiant és clarament pitjor. A més a més, com que han de ser continguts vàlids a diverses titulacions acostumen a tractar aspectes o molt genèrics o de poca aplicació real per la titulació.

De cara al PDI, i també als estudiants que reben la docència, per tal de racionalitzar la despesa s'esta tendint a afavorir figures contractuals a professorat del tipus lector o associat, segons el qual el professor no fa jornada completa a la universitat, però que a la pràctica ha d'assumir volums de feina d'un docent titular. A més a més, la figura del becari ajudant mica mica va prenent força. Un estudiant que esta acabant la carrera o que tot just l'ha

acabat, que cobra malament una feina de docent i que l'estudiant paga com si es tractés d'un professor titular.

No sense el meu ronyó!

Un rastre històric de la històrica universitat elitista és el preu d'accés, el preu de la matrícula i de les taxes acadèmiques, o en la versió liberal: el preu de prestació de servei acadèmic.

Ve sent una reivindicació històrica del moviment estudiantil la supressió d'aquest pagament per tal que l'estat l'assumís totalment i així universalitzar l'accés a la universitat. Aquesta demanda s'ha apaivagat amb l'aparició de les beques per nivell de renda que teòricament han de garantir la universalitat de l'accés a l'ensenyament superior.

Amb la reforma que tenim davant no només es manté el cost d'accés a la universitat sinó que s'incrementa significativament, segons el decret 110/2009, de 14 de juliol, pel qual es fixen els preus dels serveis acadèmics a les universitats públiques catalanes el curs 2009-2010:

Grau d'experimentalitat/ Coeficient d'estructura	Llicenciatura	Grau EEES	Màster EEES
1	10,70	13,40	18,00
2	11,00	13,35	22,90
3	15,15	18,95	25,85
4	15,55	19,45	29,88
5		21,50	

Evidentment aquest preus esdevenen un impediment per l'accés de totes les classes socials a la universitat. A més, l'increment respecte les titulacions velles representa una clara voluntat de impedir que així sigui, més si es té en compte la progressiva desaparició de les beques per beques crèdit.

La idea de la beca crèdit lliga clarament amb la noció introduïda pel dèficit 0 a les universitats: l'educació (superior) passa a ser un servei de luxe; com qui s'hipoteca per comprar-se una segona residència o es gasta els estalvis en una playstation.

Les beques crèdits són una arma de doble fil. Cal ser molt conscients que el marge en que una persona s'introdueix en el mercat laboral després d'haver cursat una carrera es veu clarament reduït pel fet de tenir un deute a pagar. Si a més a més s'hi suma l'emancipació de l'estudiant, moltes vegades en forma també d'hipoteca ens trobem que els estudiants que surten al mercat laboral són dòcils ja que tenen una titulació devaluada, i per tant ja opten a feines menys reconegudes, i alhora no es poden mirar massa el treball que accepten ja que

necessiten diners per pagar els seus deutes.

Se sienten, coño!

També lligat amb el procés de privatització en que es veuen immerses les universitats, el model de govern i de gestió que es va assolir en la transició, aquesta pseudo-democràcia representativa i estamental, es veu amenaçat, ja que una universitat atractiva a les empreses no pot estar subjecta a la voluntat canviat d'una comunitat universitària, o pendent de debats en els claustres; sinó tot el contrari.

La deriva que venien prenent els equips de govern de les universitats, en que el claustre o no es convoca o es convoca de manera cada vegada més consultiva, el centrar l'activitat de govern en el consell de govern(òrgan més reduït) i fins i tot delegar moltes de les qüestions a les comissions, encara més reduïdes, ja ve deixant entreveure la tendència antidemocràtica dels governs de les universitats.

Ara mateix ens trobem davant d'un intent de fer un gran pas endavant en aquesta direcció, l'aprovació de la modificació de la LOMLOU, la declaració de Muntanyà i la encara pendent modificació de la LUC expressen sense embuts aquesta línia: govern des d'òrgans reduïts (25 persones) o unipersonals, nomenaments a dit dels alts càrrecs gestors (rector, degans, equip rectoral, caps de departament, ...), participació cada vegada més activa de persones alienes a la universitat(de facto món empresarial),...